

EUROPA MORA POČETI RJEŠAVATI SVOJ SOCIJALNI DUG

O krizi javnog duga, kao i o tome kako iz nje izaći, raspravlja se posvuda. Tako bi i trebalo biti. No postoji također i socijalni dug, koji je jednako ključan za spas Europe kao što je to monetarni dug.

Programi nametnuti zemljama koje se nalaze u poteškoćama, ali i drugim zemljama koje žele zadovoljiti postavljene kriterije, usredotočuju se na rezove koji pogađaju one najranjivije, kao i na smanjivanje socijalne zaštite i slabljenje industrijskih odnosa. Radi se o sustavnom naporu da se razmontira socijalni model zahvaljujući kojem je Europa postala mjesto naprednih demokracija i smanjenih socijalnih nejednakosti. Zemlje južne Europe nalaze se u stanju socijalne uzbune, a razina nejednakosti u porastu je posvuda. Ekonomski programi stvaraju neprihvatljive zone slobodne trgovine u Europi, koje rezultiraju natjecanjem u konkurentnosti i potkopavanju onih kojima je još uvijek relativno dobro. Ono što se danas događa radnicima u Grčkoj, Portugalu, Irskoj i Španjolskoj prije će se ili kasnije vratiti kao bumerang i pogoditi i radnike na sjeveru Europe.

Položaj mladih ljudi posebno je nepodnošljiv. Razina nezaposlenosti mladih blizu je ili doseže 50 posto u nekoliko zemalja južne Europe, dok su prekarni uvjeti rada u porastu diljem Europe.

Mjere štednje ne vode samo socijalnoj uzbuni. Štednja je također spektakularno neuspješna: ne samo da ne rješava teret pretjerane zaduženosti, već niti ponovno uspostavlja povjerenje tržišta. Umjesto toga, mjere štednje dodatno slabe javne financije. Čak i ako Grčka ili Španjolska uspiju postići nulti deficit, omjer javnog duga i BDP-a će i dalje eksplozivno rasti uslijed kolapsa BDP-a i ekonomske aktivnosti, koji su dodatno pogoršani neodrživim kamatnim stopama nametnutima kako bi se zadovoljila očekivanja financijskih tržišta.

Kome sve ovo koristi?

„Kasino-kapitalizam“ nalazi se u korijenu problema s kojima se danas suočavamo. Sustav je zakazao. No kapital se ne osjeća ugroženim i njegovo je poslovanje još uvijek zaštićeno. Banke manipuliraju kamatnim stopama iz svojih udobnih ureda, dok se vlade nastavljaju usredotočavati na to da građani plate cijenu njihovih neuspjeha.

Institucije Europske unije, Europsko vijeće, Europska središnja banka i Međunarodni monetarni fond moraju se pozabaviti problemom porezne pravednosti, okončanja nadmetanja u snižavanju poreza, izbjegavanjem poreza, te uvođenjem poreza na financijske transakcije. Umjesto toga, one pozivaju na strukturne reforme, snižavanje minimalnih plaća, snižavanje mirovina, snižavanje naknada za nezaposlenost. To nije pravedno. To nije učinkovito. Ono što nam je potrebno su investicije i dostojanstvene plaće, koje će voditi k održivom rastu.

Europska konfederacija sindikata (ETUC) koristit će svoju snagu i utjecaj kako bi promijenila smjer ovih događaja. Održivi put izlaska iz krize pretpostavlja obnovu i

jačanje mehanizama i politika koje doprinose smanjivanju različitih oblika socijalne nejednakosti, kao i preokretu trenda pretjerane koncentracije bogatstva.

Europska konfederacija sindikata zalaže se za Europsku uniju koja promiče kvalitetna radna mjesta, dostojanstvene plaće, socijalni napredak i socijalnu pravdu. Suprotstavljamo se razmontiravanju našeg socijalnog modela koji služi kao uzor i inspiracija radnicima u ostatku svijeta.

Europska konfederacija sindikata ima socijalni projekt za Europu. U ovom razdoblju rasprava o novoj konvenciji ili mogućem novom Ugovoru o EU, donosioci odluka trebali bi biti svjesni ozbiljnosti našeg zahtjeva da socijalna prava moraju imati prioritet pred ekonomskim slobodama.

Bernadette Ségol, glavna tajnica Europske konfederacije sindikata
Ignacio Fernández Toxo, predsjednik Europske konfederacije sindikata
Mladen Novosel, predsjednik Saveza samostalnih sindikata Hrvatske
Krešimir Sever, predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata